

ZUZANA HARTMANOVÁ



HOST

KOSTI  
POD MECEM



ZUZANA HARTMANOVÁ

KOSTI  
POD MECHEM

BRNO 2024

© Zuzana Hartmanová, 2024

Cover art and illustrations © Veronika Šišková, 2024

Map illustration © Jan Kravčík, 2024

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2024

(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-2086-2 (PDF)

ISBN 978-80-275-2087-9 (ePUB)

ISBN 978-80-275-2088-6 (MobiPocket)

*Všem, kteří hledají  
svou vlastní cestu v příbězích*



## SLOVO ÚVODEM

Nikdy jsem moc nechápala slova úvodem na začátcích knih. Proč autoři říkají čtenářům, jak se mají na jejich knihy dívat, co v nich mají hledat? A pak se zrodili moji minotauři...

Původní verze úvodního textu vznikla začátkem roku 2010. Úplně první minotaur si ale stříhl zásadní roli v jednom z mých internetových románů už v roce 2009. (Ano, dívám se na tebe, Khargu.) O Togharovi z *Noční labutě* ani nemluvě. Rohatci jsou tak v mé tvorbě už dlouho, přesto až doteď hráli většinou druhé housle. Není to tím, že bych je nechtěla ukázat světu, jen prozatím nenastal jejich čas. Příběh je to totiž z dnešního hlediska tak nějak... nmoderní — málo dobrodružný, s minimem akce, v některých pasážích hodně lyrický, a především plný patosu. Nadlouho jsem proto dala minotaury k ledu, i když jsem se k nim čas od času tajně vracela.

Jsem tu s nimi nyní — po víc jak dekádě. Moji minotauři nejspíš stále nejsou moderním příběhem — na tom se nic nezměnilo. Stejně jako na tom, že obsahují větší než malé množství patosu a berou se možná až moc vážně. Jenže to k tomu zkrátka patří — je to můj hold fantasy

devadesátých let, na níž jsem vyrůstala. Je to moje pocta všem rytířům v zářivé zbroji, hrdinným rekům, kteří se nebáli za jakoukoliv cenu bránit to, čemu věřili. Je to můj dík rozličným podivínům na okraji společnosti, z nichž se nakonec vyklubali ti nejdůležitější lidé pro záchranu světa... Ti všichni — a s nimi mnoho dalších — formovali moje vnímání příběhů. Stejně jako oni i moji minotauři se tváří, že je všechno jednoduché a černobílé, ačkoliv všichni — včetně vás — vědí, že to tak není.

Doufám, že se s mými rohatými přáteli vydáte na cestu po stopách jejich osudů navzdory jejich občasným sklonům k teatrálnosti. A možná v jejich příbězích spatříte i něco víc. Ale to už nechám čistě na vás.

ZH





# PŘEDZPĚV

Ti, co nepláčou



*Kdesi v dáli bubny zní,  
hluboce jak hromy v bouři,  
a krev v uších zpívá mi*

*o bitvách vzdálených  
a činech hrdinských.  
Ale cizí hlas mě volá*

*a já musím jít tam,  
až na země kraj,  
kde leží bojovníků ráj.*

*V našich srdcích není strach,  
bojujeme bitvu za bitvou,  
naše kopyta víří prach.*

*Vrátit se domů,  
sevřít v náruči své drahé...  
Ale cizí hlas mě volá*

*a já musím jít tam,  
až na země kraj,  
kde leží bojovníků ráj.*

*Píseň z dob občanské války*



Mowak, 544—547  
druhého accadského věku

V chladném večerním vzduchu se dech obou soupeřů srážel v chomáčky bílé páry. Krváceli z četných ran, ale duel nepřerušili. Byl to Souboj cti a ten mohl skončit pouze smrtí jednoho z nich.

Nerghan neměl obavy o své vítězství. Vždycky byl silnější než Dragh — ani uplynulá léta na tom nic nezměnila. A právo bylo na jeho straně — nemohl prohrát.

Prudce se rozmáchl dvouhlavou sekerou. Dragh zčásti uhnul, ale už byl vyčerpaný a pomalý — ostří lehce protalo sval na odhalené hrudi. Nedostal šanci k protiútoku.

Nerghan na něj neustále dotíral a Dragh se zmohl akorát na ústup. Pak narazil zády do zárubně chatrných dveří srubu, v němž se doposud ukrýval. Následnou ránu zkusil vykryt, ale topor jeho zbraně nápor nevydržel.

Nerghan neplýtlval dalším úderem a kopl soupeře do břicha. Dragh klopýtl o práh a upadl. Nerghan se nad ním tyčil. Jeho silueta, rudě ozářená zapadajícím sluncem, vypadala zlověstně. Přesto se Dragh nedoprošoval. Do poslední chvíle si zachoval arogantní, vzdorný výraz. Nerghan měl pocit, že na jeho tváři zahlédl potměšilý úšklebek, než dopadla konečná rána.

Sekera oddělila Draghovi jedinou ranou hlavu od těla a uvázla v podlaze.

Další souboj byl za ním. Naučeným pohybem si vzal trofej v podobě Draghových rohů. Dával pozor, aby nepo- ničil zdobené kroužky, které jeho bývalý spolubojovník na rozích nosil. Nevěnoval přitom pozornost rozšiřující se kaluži krve, protékající skrz spáry mezi prkny a vsakující se do hlíny pod nimi. Pomalu plnila srub železitým pachem a dráždila jeho citlivý čich.

Rozhlédl se po stroze zařízené místnosti. Přešel k jedno- duchému lůžku a za pomoci cípu příkrývky začal čistit zbraň, aby na jejích ostřích zasychající krev nezanechala stopy.

Vlastnil nádhernou sekeru, stvořenou rukou mistra své- ho řemesla. Hlavy byly odlity ze stříbřité slitiny, jejíž tajem- ství kovář odmítal prozradit. Váha byla částečně snížena vypilováním složitých ornamentů do obou listů. Dokona- le vyvážená. Obyčejný člověk by ji sotva uzvedl. Pro Ner- ghana nepředstavovala její tíha nic neobvyklého.

Z rutinní činnosti ho vyrušil tichý zvuk. Okamžitě byl ve střehu.

Chvilí kolem panovalo ticho, až si začal myslet, že ho pouze oklamala jeho znavená mysl. Pak se ale šramot ozval znovu. Nerghan si všiml kousek od lůžka kovového oka ve zdi, k němuž byl připevněný řetěz. Následoval ho k roz- měrné truhlici v rohu místnosti a bez větší námahy zpoza ní vytáhl vetřelce.

Mládě vyděšeně tékalo očima z bezhlavé mrtvoly na za- krváceného válečníka.

Nerghan sjel pohledem k zamčenému okovu kolem ma- lého kopyta. Věděl, že otázka, již se chystá položit, je zby- tečná, přesto se zeptal: „Byl to tvůj otec?“

Dítě zamítavě zavrtělo hlavou.

„Je k tomu někde klíč?“

Mládě beze slova ukázalo na polici kousek pod stro-  
pem — mimo jeho dosah. Nerghan prohledával všechny  
nádoby, které tam stály, dokud klíč nenašel. Chvíli to vy-  
padalo, že se jím v zámku nepodaří otočit, ale nakonec  
se ozvalo tiché cvaknutí a rezavý okov povolil — zane-  
chal po sobě pruh do krve sedřené a částečně zajizvené  
kůže.

Nerghan si upevnil sekeru do postroje na zádech a vy-  
razil ze srubu. Nedaleko odsud nechal přivázaného koně.  
Došel k němu a ze sedlové brašny vytáhl pár sušených by-  
linek a kus plátna, kterým si chtěl vyčistit rány. Když se  
otočil, dítě stálo za nedalekým stromem a bázlivě ho po-  
zorovalo.

Hodil mu skrojek chleba. „Tady máš a utíkej.“

Mládě chleba sice chytilo, ale zjevně se nechystalo ni-  
kam jít.

Nerghan si netrpělivě povzdychl. „Co ještě chceš? Právě  
jsem zabil muže, s nímž jsi žil. Proč bych s tebou neměl  
naložit stejně, když patříš ke zrádci?“ Sotva to dořekl, nej-  
radši by si nafackoval a vzal svá slova zpět — vždyť přece  
viděl, že tomuhle dítěti, ať bylo, čí chtělo, se v Draghově  
péči nedostávalo nijak přívětivého zacházení.

Sáhl do sedlové brašny pro malý kožený váček s mastí.

„Ošetřím ti rány, ale pak bys raději měl jít...“ Málem na-  
hlas řekl *domů*, ale včas se zarazil — uvědomoval si, jak  
absurdně by to znělo.

Sklonil se nad drobnými kopyty, opatrně ránu natřel  
hojivou mastí a zlehka ovázal. „Máš ještě nějaká zranění?“  
zeptal se.

Dítě mlčelo. Nerghana to rozčilovalo — v posledních letech neproslul kdovíjakou trpělivostí. Vzal dětský obličej do dlaní a násilím mu rozevřel ústa.

„Jak je vidět, jazyk ti nevyřízli, tak bys mi mohl odpovědět na jednoduchou otázku.“

Mládě uhýbalo pohledem. To Nerghana přesvědčilo, že má zranění mnohem víc. Roztrhl zbytek tuniky, kterou na sobě mělo, a naskytl se mu pohled na četné symboly vyřezané do kaštanové srsti. Znechuceně se nad tím projevem šílenosti a krutosti ušklíbl.

„Ty... jsi dívka...“ zamumlal překvapeně. Rychle zmučeně tělo zakryl. Pláně se odsud nacházely stovky mil daleko. Mládě se tam nemohlo dostat. Ne samo. A těžko říct, jakého přijetí by se děvčeti dostalo v nejbližší lidské vesnici — v lepším případě by se stala tažným dobyt看kem, v horším by její prozatím skromné rohy skončily přibité u někoho na zdi. Povzdychl si. Došlo mu, že ji v této bohy zapomenuté pustině nedokáže nechat.

*Jsem válečník, žoldák. Nemohu cestovat s holčičím mládětem!*

Její oči ho však vzápětí svou ztrápeností ujistily, že dívka před ním už dávno není mládětem, jakým by správně měla být.

„Dobrá, vezmu tě do nejbližšího města a tam se uvidí,“ svolil a snažil se sám sebe přesvědčit o tom, že učinil nejlepší možné rozhodnutí.

Z dívčina výrazu vyčetl jasnou otázku: *„Dodržíš svůj slib?“*

„Má čest je můj život! To si pamatuj. Na moje slovo se můžeš spolehnout.“ Pod jejím zkoumavým — a zvláště od-suzujícím — pohledem si připadal nesvůj.



„Zatím ti bude muset stačit tohle.“ Podal jí svůj plášť, aby se zakryla a nebyla jí zima. Pak vzal minotaurku opatrně kolem pasu a bokem ji vysadil na koňský hřbet. Byla hubená, viditelně podvyživená, její váha zvířeti neublíží.

„Drž se, ať tě nemusím za chvíli sbírat ze země,“ zabručel. Odvázal koně a vedl ho do přibývajících tmy.

Utábořili se nedaleko zurčícího potoka, v bezpečné vzdálenosti od místa Souboje cti. Nerghan rozdělal oheň a dal opékat zajíce, kterého ještě odpoledne ulovil. Zatím co se maso peklo, vyndal ze sedlových vaků příkrývky — jednu hodil mláděti. Odstrojil koně, svázal mu přední nohy a nechal ho pást se opodál. Pak se sám pustil do jídla.

Dívka po pečínce hladově pokukovala, ale Nerghan jí podal jen suchary a scvrklé jablko. Po chvilce okusování dal maso opět nad oheň. Dívka se po zbytcích zajíce natáhla.

Nerghan ji chytil za paži. „Maso si musíš zasloužit!“

Nechápavě na něj hleděla. Nerghan její ruku pustil, ale nepřestal sledovat, zda se znovu nepokusí dostat k jeho úlovku. Nepokusila, místo toho začala natahovat.

„Nepláčeme. Nikdy! Je ti to jasné?“

Otřela si oči a přikývla.

„Jsme čestní — naše čest je pro nás vše. Jsme silní a zdatní bojovníci. A nikdy nepláčeme.“ Uvědomil si, jak jeho výbuch musel působit, a pokusil se na děvče povzbudivě usmát, aby zmírnil svá ostrá slova. Odhalil u toho mírně zašpičatělé zuby. „Jak se vůbec jmenuješ?“

Viděl, jak dívka přemýšlí. Nepromluvila zatím ani slovo. Nerghan už o podobných případech slyšel: když někdo zažije něco hrůzného, může přijít o řeč. Většinou to bývá jen dočasné. Nebo je skutečně němá.

Ukázala na strom. Nerghan chvíli přemýšlel.

„Traea?“

Zavrtěla hlavou a ukázala na kámen.

„Krastea?“

Další zavrtění hlavou. Tentokrát prst nasměrovala k trávě. Pak rychle k obloze, k Nerghanovu koni a nakonec ke zbytkům zajíce nad ohněm. Zmátlo ho to. Dívka stále dokola ukazovala na tatáž místa a poté spojila ruce.

Korunami stromů se prohnal vítr a nad hlavou jim zašvelelo listoví. Jako by tiše zašeptalo: *celek, svět, příroda...*

„Unifarea?“

Nadšeně přikývla.

„Budu ti říkat Uno.“

Další přikývnutí: *Dobře.*

„Já jsem Nerghan. Teď jdi spát. Vstávám brzy a na nikoho nečekám.“

Una zalezla pod přikrývkou a závistivě pozorovala zbytek masa. Po chvíli se vzdala poslední naděje, že jí Nerghan kousek dá, a konečně usnula.

Nerghana vzbudil nepříjemný pocit, že ho někdo pozoruje. Otevřel oči. Těsně u obličeje měl Uninu tvář, zkoumavě si ho prohlížela.

„Co to provádíš?“ obořil se na ni.

Zuřivá gestikulace.

„Pomalů!“ zarazil ji. „Ještě jednou.“

Una vypadala bojácně, ale nakonec začala znovu s vysvětlováním.

„Já... jít.“ Musel se usmát cupitání jejích prstů po dlani. „Dobře, znovu. Já jít... ne... s... sebou. Ty... spát. Ne, vstát. Chápu — vstala jsi, abych neodešel bez tebe.“

Přikývnutí.

Mírně potřásl hlavou. „Dneska jdeš ale po svých.“

Neprotestovala. Ani nemohla.

Snažila se udržet Nerghanovo tempo, ale postupně za ním zaostávala. Nijak si nepostěžovala, neprosila ho, aby si odpočinuli nebo aby na ni počkal. A to bylo nakonec důvodem, proč Nerghan zpomalil. Přizpůsobil se pomalejší chůzi mladé dívky, jejíž kopyta se neustále smekala po jehličí. Pochopil, že se sotva udrží na nohou — musela být neuvěřitelně zesláblá. Dragh jí pravděpodobně nedával příliš jídla, nechtěl riskovat, že nabere síly a uteče mu. Nemluvě o jejích ne zcela zhojených jizvách, jimiž měla poseté celé tělo.

Odpoledne už ztěžka oddechovala a Nerghan si všiml, jak se jí potem leskne srst. Zastavili a utábořili se. Než Nerghan došel pro dřevo na otop, Una usnula. Ležela zhroucená na trávě v místě, kam se posadila. Sáhl jí na čelo a zjistil, že celá hoří. Přepadly ho výčitky. Odkdy se stal tak necitelným? Co si chtěl dokázat tím, že ji dohnal na pokraj vyčerpání?

Rozdělal oheň a připravil bylinný odvar, který ho naučila Hinarea. Pak vzal Unu do náruče a opatrně ji přenesl na příkrývku, aby neležela na chladné zemi. Využil toho, že se dívka probudila, a vnutil jí horký nápoj.

„Uleví se ti,“ řekl.

Una nejprve kalíšek očichala a teprve potom se napila. Během chvilky znovu usnula. Nerghan s uspokojením sledoval, jak se její dech zklidňuje. V průběhu noci ji ještě několikrát vzbudil a donutil ji vypít další porci léčivého odvaru. Nad ránem horečka odezněla. Nerghan Unu zabalil ještě do své deky a vyrazil na lov.

Když se vrátil, dívka stále spala. Úplně se probudila až večer, když v kotlíku nad ohněm bublal hustý vývar, jehož vůně se šířila po okolí.

Posadila se a skrz plameny pozorovala Nerghana.

„Jak se cítíš?“ zeptal se. Nečekal odpověď, a tak ho ani nepřekvapilo, když žádná nepřišla. Nalil do misky trochu polévky a spolu s kouskem okoralého chleba ji podal Uně. Ta se po jídle hladově vrhla, ale jakmile zjistila, že je ve vývaru maso, misku odložila.

„Copak, nechutná ti to?“

Přisunula k němu misku, ukázala na kus zvěřiny a zavrtěla hlavou.

Usmál se. „Potřebuješ zesílit, potřebuješ maso. Ale jen protentokrát, nezvykej si na to.“

Una ho ještě chvíli pochybovačně pozorovala, ale když jí Nerghan misku nesebral, znovu si ji vzala a během několika okamžiků celý její obsah vypila.

„Kolik je ti let?“ zeptal se po chvíli.

Dívka pokrčila rameny.

„Nevadí. Myslím, že jsi už dost stará — až si dáš maso příště, bude pocházet z tvého úlovku.“ Nehádal by jí víc jak třináct zim, ale vzhledem k jejímu zbídačenému stavu se mohl mýlit.

„Odkud pocházíš?“

Stejná odpověď v podobě pokrčení ramen.

Zkoušel se jí různě vyptávat a nakonec dospěl ke znepokojivému zjištění: Una si nepamatovala nic z doby předtím, než se ocitla u Dragha. Podle všeho u něj strávila skoro šest zim — děsivá představa. I stromy kolem jako by nad tím odhalením posmutněle kývaly větvemi.

Minotaurka vzala Nerghanovu ruku a položila si ji nad pravý spánek. Zprvu nechápal, ale pak pod vlasy splenými špínou nahmatal jizvu a spolu s ní drobný hrbolek — špatně srostlé kosti. Nebyl zdatným léčitелеm, takže netušil, zda rána, která jí rozbila hlavu, mohla za ztrátu paměti nebo řeči. Zato ale pochopil, že Una má za sebou celou řadu nehezkých zkušeností.

Když padla tma, Nerghan se uvelebil k spánku.

„Běž taky spát,“ zamručel, když dívka stále hleděla do hasnoucích plamenů. „Zítřka před sebou máme dlouhou cestu. Chci ještě před setměním dorazit do jedné lidské osady.“

Nevšiml si, jak mladá minotaurka strnula, a už vůbec nemohl slyšet, jak se jí z jeho slov srdce rozbušilo hrůzou. Lidská osada — a on jí slíbil, že s ním může jít jen do nejbližšího města.

Vzbudil ho cizí dotek. Okamžitě byl ve střehu, než si uvědomil, že je to jen Una.

„Co se děje, proč nespíš?“

Dívka se k němu přitiskla. Bylo mu to nepříjemné, tak ji od sebe odstrčil. V záři dohasínajícího ohně viděl její nechápavý výraz. Pak si přetáhla přes hlavu halenu, kterou jí dal, a znovu se k němu přiblížila. Když se ho dotkla, ucukl, jako by se spálil.

„Zatraceně, co to vyvádíš?“ rozkřičel se na ni.

Una se otočila a ukázala si na rameno. Nerghan si teprve teď všiml znaku vyrytého do její kůže — symbol běžně umístovaný na kroužky cti, které minotauři nosili na rozích. *Žena. Draghova žena.* Ačkoliv nemohl říct, že to netušil,

z pomýšlení, že bývalý malorn lehával s tímhle mládětem, se v něm vzedmula žluč.

Zvedl se na nohy, přičemž do Uny nešetrně vrazil.

„A ty sis myslela, že o to stojím taky? Srovnáváš mě se špínou, jako byl Dragh?“ Pohlédl na ni a uvědomil si, že v jejích očích se od Dragha zas tak neliší. „Jsi ještě dítě,“ dodal už smířlivěji. „Zmiz.“

Una si znovu oblékla halenu a vrátila se ke svému místu na spaní. Nerghan se k ní obrátil zády a pokoušel se znovu usnout. Jenže to nedokázal. Otočil se. Dívka otupěle hleděla do řeřavých uhlíků.

„Proč jsi to udělala?“ zeptal se.

Chvilí nereagovala, ale nakonec naznačila rukou neurčité gesto. Koruny stromů zašuměly a z toho tísnivého zvuku získal Nerghan jasnou představu, co mu Una chtěla říct: *hrůza a děs*.

„Tys měla strach? Z čeho?“

Una jen popotáhla.

Válečník složil hlavu do dlaní. „Bála ses, že tě nechám v té osadě, o níž jsem mluvil?“

Přikývnutí.

„Proto ses mi nabídla? Abys pro mě měla nějakou cenu?“ Povzdychl si. Pak se zvedl a přisedl si k ní. „Už to nikdy nedělej, jasné?“

Přikývnutí.

„Nemyslím jen se mnou. Nikdy se nikomu takhle nenabízej. To, co ti Dragh dělal, nebylo správné. Takhle to u nás běžně nechodí, rozumíš?“

Opět přikývla.

Nerghan jí přehodil přes ramena přikrývku a chvíli spolu mlčky hleděli do noci.

„Vezmu tě s sebou,“ řekl nakonec, překvapen sám sebou. „Ale nemohu ti slíbit, že tu budu věčně. Musíš sama přijít na to, jak máš žít.“

„Uč mě,“ zašeptala tak tiše, až měl Nerghan pocit, že si to jen představoval.

Tentokrát to byl on, kdo beze slov přikývl.

Druhý den ráno, sotva se nasnídala, jí Nerghan hodil jasanovou větev.

„Nejdřív ze všeho se musíš naučit lovit — a k tomu potřebuješ oštěp.“

Una ho napodobovala při vyřezávání a brzy měla provizorní zbraň. Nerghan ji nechal celý den chodit kolem stezek a hledat stopy zvěře. K večeru už byla mrzutá, ale stále to nevzdávala, což oceňoval. Nakonec jí předvedl, jak se líčí pasti.

Netrvalo dlouho a chytila do oka svého prvního zajíce. Nerghan jí ukázal, jak ho rychle zabít, stáhnout, vyvrhnout a patřičně připravit k jídlu.

Naučil ji rybařit i lovit vysokou zvěř. Una se učila rychle a brzy byla zdatnou lovkyní. Díky tomu si často mohli dopřávat maso. Dívka prospívala. V průběhu několika lun zesílila a přibrala, už nebyla vyhublá na kost, jako když ji našel.

Po večerech jí vyprávěl — bylo osvěžující mít někoho, s kým mohl mluvit, i když v případě Uny to byla jen jednostranná konverzace. Začal legendami svého lidu.

„Můj otec vždycky říkával, že legendy jsou bohatstvím každého národa,“ prozradil jí jednou u ohně. „Prý se v nich skrývá odvěká pravda, moudrost a ponaučení.“

Mladá minotaurka jeho slova hltala. Bylo jedno, zda mluvil o svých příhodách z mládí, o obyčejích jednotlivých

klanů, nebo jí vyprávěl báje a pověsti. Všiml si, že Una si občas sama pro sebe přikyvuje. Dávala si rychle do souvislostí události zmiňované ve zkazkách předávaných z generace na generaci s tím, jaké jsou jejich zvyky — alespoň jak mohla soudit podle toho, co se dozvídala od Nerghana.

Poté co si vyslechla legendu *O Černém býkovi*, snadno pochopila, proč se minotauři zdobí kostmi padlých nepřátel. Čím mocnější soupeř, tím lépe.

*Když úlomek kosti cizí  
Taurus si do kůže vsadil  
— prostou ozdobu chtěl mít! —  
tu seznal, že vánek dobře mu radil,  
sílu nepřítele plnými doušky bude pít.*

Společně si vybudovali jakýsi znakový jazyk, kterým se dokázali domluvit, ale Una neuměla vyjádřit složitější myšlenky. Proto za peníze, které utržil prodejem kůží nebo strážním obchodních karavan, nakoupil Nerghan zásobu papíru a uhlů a učil Unu číst a psát.

Minotaurčiny pokroky mu dělaly radost. Hovořil před ní o *Kodexu*, jehož zásady si dívka brzy vštípila do paměti. Dodržovala zvyklosti a rituály, o nichž jí vyprávěl. Nerghan jasně viděl, jak se v ní rodí víra v sebe samu — i v něj — spolu s hrdostí na svůj původ. Naplnil jí hlavu příběhy o slávě svého národa, o cti, odvaze a dávném lesku, který už byl minulostí. Teď zbyla ze všeho jen špína, zrada a smrt.

Chápal, že se stal dívčíným vzorem — naplňovalo ho to pýchou i obavami. Jenže Una byla tak nevinná, tak tvárná... Těšilo ho, že může někomu předat svou vizi světa — takového, jaký si pamatoval, jaký by podle něj měl zase být.



Až příliš pozdě si uvědomil, co tím způsobil: udělal z dívky svůj odraz, a tím pádem vyvržence — někoho, koho současný svět už nepřijme.

Una se na něj příliš upnula. Ovšem Nerghan musel připustit, že je to vzájemné. Připoutal ji k sobě zcela záměrně. Nalhával si, že je to tím, jak je šikovná a jak mu pomáhá, ale pravda byla daleko jednodušší: Una dokázala mírnit jeho bolest. Tišila samotu a pomalu, pomaličku zacelovala otevřenou ránu, kterou měl místo srdce.

Dodávala mu zdání, že život má zase smysl.

O to víc se děsil okamžiku, kdy jí o sobě bude muset říct pravdu.



Nerghan se nechal najmout karavanou mířící na sever do Mowaku. Tím směrem vedla i stopa, kterou sledoval — podle všeho se Ajirghan rozhodl skrýt v tamních lesích.

Obchodníci si na ně rychle zvykli, což bylo s podivem. Lidé si je většinou měřili nedůvěřivými pohledy. Nejspíš proto, že toho s nimi neměli zase tolik společného. Mino-tauři se lidem podobali jen horní polovinou těla a ke všemu jen částečně. Jejich výška a rozložitost budily úctu, oči se sotva znatelnou duhovkou působily znepokojivě, nos měli tak široký, že už o něm mluvili jako o čumáku, dlouhé uši a především... rohy. To vše spolu s jemnou, různě zbarvenou srstí z nich dělalo exotickou podívanou.

Během cesty se Uny ujala jedna léčitelka a dívka pod jejím bedlivým dohledem připravovala nejrůznější masti, obklady a tinktury.

Jednoho večera je společnost přizvala k ohni. Nechali kolovat láhev s nějakým alkoholem a nabídli též svému ochránci a jeho svěřenkyni.

„Mládě,“ vrtěl Nerghan s úsměvem hlavou, když se Una napila a vzápětí se zakuckala.

A pak lidé začali hrát. Přinesli si píšťaly, bubínky a loutnu. Chvilí jim trvalo, než se sladili, ale pak okolí naplnily chytlavé, veselé melodie. Několik z nich vstalo a začalo tančit kolem ohně.

S postupujícím večerem však halas utíchal, mnozí odešli spát a hráči usoudili, že přišel čas na vyhlášené mowacké balady.

Una nerozuměla všem slovům, ale na tom nezáleželo. Teskné tóny linoucí se do noci ji naplňovaly nekonečným smutkem. Poslouchala se zavřenýma očima, kývala se do rytmu a vychutnávala si hořkosladké pocity vyvolané hudbou. Chladný večerní vánek jí šeptal tajemství. Intenzivně vnímala zemi pod svými kopyty i sílu stromů rostoucích opodál.

Na tváři ucítila lehký dotek, tak důvěrně známý, milující... Bála se otevřít oči, aby ten dojem nezmizel — chtěla si ten opojně mírumilovný okamžik ještě ponechat aspoň na pár úderů srdce. Jenže pak jí nos naplnil železitý pach krve smíchané s kouřem. Také známý. A pak nářek! Dávné vzpomínky, ozvěny minulosti, kterou nelze změnit, odčinit ani napravit.

Slib, který dala a nedodržela.

*Tak dál vyprávěj své příběhy, protože v nich jsme už dávno spolu. Slib mi, že je budeš vyprávět.*

Cítila, jak se hráz zadržující její vzpomínky pomalu hroutí. Věděla, že ten příval nedokáže unést, a tak raději otevřela oči.

Ocitla se zpátky u lidského ohniště. Kouř, krev i nářek byly pryč. A s nimi všechno to, co se rozhodla zapomenout. Pohlédla na Nerghana, hledala u něj oporu a náhle měla pocit, že ho teprve nyní vidí zcela jasně. Hrdého válečníka, minotaura, který jí byl mistrem i přítelem. Zlomeného muže, jemuž bolest vryla do tváře hluboké vrásky, jichž si doposud nevšimla.

Náhle dokázala nahlédnout do jeho nitra: přišel o všechno, a to roztránilo jeho duši. Stal se někým, kým nikdy nechtěl být. Ale tím, co ho skutečně srazilo na kolena, byla ztráta smyslu bytí. Viděla jasně okamžik, v němž si uvědomil, že všechno, pro co kdy žil, se změnilo v prázdné fráze. Kdy si připustil, že svět se změnil a pro muže jako on už v něm není místo — a přesto ji přetvořil k obrazu svému. V marné snaze smýt dávnou vinu a lítost a s plným vědomím toho, že ji tím odsoudí k životu mimo daný čas, z ní udělal relikvii jiné doby. Mohla by dokončit, co on začal...?

A pak uviděla tu chvíli, kdy se ke všemu otočil zády — kvůli vlastní bolesti. Dovolil, aby ho pohltily stíny, a nikdy si nepřestal vyčítat, co se kvůli tomu stalo.

Bojoval za změnu a nakonec právě ta ho pomalu, ale jistě zabíjela.

Navzdory všemu, co právě spatřila, o něm Una nesmýšlela o nic hůř, přesto Nerghan její pohled nevydržel. Poprvé za ty luny, co ho znala, odvrátil oči jako první. Jako by pochopil, co se právě dozvěděla. Neměla ponětí, jak moc se v tu chvíli její přítel styděl — za to, že viděla jeho největší selhání, o němž jí nedokázal sám říct.

Nerghan se zvedl a odešel do tmy.

Una dál hleděla do plamenů a v mysli se jí sama od sebe vnořovala slova. Postupně tvořila příběh — byla přesvědčená,

že ho nikdy dřív neslyšela, a nevybavovala si, že by o něm kdy snila. Přesto jí připadal důvěrně známý a něco uvnitř ní s ním hluboce souznělo. Převracela každé slůvko, dokud dokonale neladilo k ostatním. Navzdory rostoucí únavě a chladu seděla u vyhasínajícího ohně, dokud neměla v hlavě poskládanou celou tu podivnou tragédii, kterou jako by jí šeptaly okolní stromy.

Dlužila to... Komu vlastně?



Cesta je zavedla za hranice Mowaku, do Dunvenu — malého města nedaleko Zarthu, kde svou pouť končila i celá řada dalších karavan. S tou svojí se zde rozloučili. Podle zvěstí se měl nedaleko potulovat minotaur — při troše štěstí by to mohl být Ajirghan, poslední muž, kterého Nerghan hledal.

Začínalo se ochlazovat. Kromě zásob jídla si potřebovali koupit i teplejší oblečení. Zatímco procházeli ulicemi, Una se bázlivě krčila za Nerghanem. Taurus ví, kdy naposledy viděla tolik živých duší pohromadě. Nerghan skoro hmatatelně cítil její úzkost, když se po ní obyvatelé ohlíželi — bytost s bezedně hlubokýma očima, jimiž nahlížela do srdcí živých tvorů, byla pryč a místo ní tu stála vystrašená dívka.

Do města přijelo mnoho obchodníků, kteří pak pokračovali dál na sever nebo se vraceli zpět do Gartu či Edrei. Kvůli nim bylo město přečpané lidmi. I na Nerghana, který na to byl už poměrně zvyklý, tu panoval přílišný hluk a jeho citlivý čich dráždily rozličné směsice pachů. Co teprve Una, která se s tím vším nejspíš setkala poprvé.

Nechtěl ji zbytečně trápit. Když koupili pláště podšité kožešinou, rozhodl se ještě dojít pro jídlo. Po minotaurovi bude pátrat později, až se někde utáboří a Una bude moct zůstat v klidu v ústraní.

Když procházeli kolem místního hostince, kdosi se z něj vypotácel.

Nerghan povolil jeden z řemínků přidržujících postroj jeho sekery.

Gurghan se usmál, když ho poznal.

Měšťané pomalu opouštěli prostranství — měli s podobnými situacemi zkušenosti.

„Nerghane, jak je to dlouho?“

„Ne tak dlouho, abych zapomněl.“

„Ale já ti přece nic... nic... neudě-dělal.“

„Jsi opilý. Klid se mi z cesty!“

„Nebo co?“ zeptal se Gurghan vyzývavě.

„Nebo tě zabiju už jen proto, jakou tady děláš nám všem ostudu!“

Chvilku se měřili pohledy, pak ho Nerghan obešel a vyrazil směrem od hostince. Raději nakoupí zásoby jinde a draž, než tu být s Gurghanem, který je zjevně tím minotaurem, o němž cestou sem slyšel. Musel se držet, aby ho nepřipravil o hlavu. Tím by ale zhřešil proti své cti... Opět. Věděl, že Gurghana před jedenácti lety držel zpátky jen strach. Strach, že sigur nerozhodne ve prospěch malornů a nechá Nerghana naživu.

Pak si Gurghan všiml Uny, držící se v Nerghanově těsné blízkosti. Jízlivě se ušklíbl. Nadechl se, aby něco řekl — nejspíš nějakou urážku nebo cosi oplzlého. Ale jeho slova nikdy nezazněla.

Una viděla, jak se Nerghanovi zlověstně blýsklo v očích. Otočil se. Dívka užasle sledovala, jak jediným trhnutím

povolil zbytek řemení. Popruh mu sklouzl z ramene, on už mezitím ale držel sekeru v pravé ruce a plynulým pohybem přešel do rány zdola.

Vzduchem zasvištělo ostří a vzápětí se zbarvilo do ruda. Sekera vyklouzla úplně z popruhů a ty dopadly do bláta. Vedle nich dopadl i Gurghan s otevřenou ránou v pískově zbarvené hrudi. Nerghan stál nad ním. Něco mu to připomínalo.

„Takhle už jsem zabil čtyři zrádce.“

„Na to nemáš právo! Nemluvil jsem proti tobě!“

Nerghan jen povytáhl obočí.

Sekera opět prolétla vzduchem.

Gurghan zařval bolestí.

„Na památku. Když nedoděláš někde ve stoce, budeš s tím muset žít,“ zavrčel na něj Nerghan nenávistně. Pak schoval useknutý roh do tlumoku a pokynul Uně. Tady už neměli co dělat.

Una sledovala, jak Nerghan čistí sekeru. Obdivovala ji, stejně jako jejího majitele.

„Je jediná svého druhu. Udělal ji pro mě můj přítel,“ řekl, když spatřil její zájem.

Podívala se na zbraň a pak ukázala na sebe.

„Copak, maličká, chceš se naučit bojovat?“

Přikývnutí.

„Naše ženy ale nejsou válečnice, nebojují se sekerami,“ vysvětlil jí. „Sigur jako jediný smí v boji používat kladivo. Nejvýše postavení válečníci — důstojníci — mohou používat sekery. Ostatní si vystačí s palicemi, naginatami, kopími či obyčejnými tyčemi. S těmi nejčastěji bojují právě ženy.“

Una si pohrdlivě odfrkla.

„Nemysli si,“ napomenul ji, „ve správných rukou je to stejně smrtící zbraň jako každá jiná. A minotaurky s ní zacházejí velice zručně.“

Dívka si ho měřila pochybovačným pohledem.

„V naší společnosti má každý svůj úděl, svou roli. Muži válčí a ochraňují své družky. Ty je na oplátku podporují — a tím myslím i v boji,“ dodal, když si všiml, jak Una nakrčila čumák. „Naše ženy jsou šamanky a žádný malorn nevyrazí do bitvy bez nich. Mohou nás svou hudbou dostat do transu, dělají nás zuřivějšími, silnějšími.“

Chvilí pozorovali postupně tmavnoucí oblohu.

„Nemělas někdy pocit, že ti hvězdy šeptají tajemství?“ zeptal se. „Že slyšíš své jméno v šelestu listí?“

Una na něj překvapeně vykulila oči.

„Myslel jsem si to, když jsem tě viděl tehdy u ohně. Bylas v transu.“ Nešlo o otázku, ale o konstatování, přesto Una přikývla, aby jeho domněnku potvrdila. „Poznal jsem to podle toho, že ti zezlátly oči — když šamanky používají svou moc, objevují se jim v očích drobné zlatavé tečky. Díky tomu víš, která minotaurka již prošla zasvěcením. A ty, maličká, jsi ten rituál podstoupila.“

Musela být velmi nadaná, když jí starší šamanky dovolily zúčastnit se zasvěcení v tak útlém věku. Kromě toho k ní zjevně jejich bohyně promlouvala i zde, daleko od domova, což Nerghan považoval za nezvyklé. Nechtěl myslet na to, kdy on sám naposledy slyšel Tyrinae hovořit k němu skrze větvoví. A hlas Taura neslyšel již dlouhé roky. Přítomnost jeho boha byla další z věcí, po níž bolestně toužil, ale nemohl ji mít. Sám si zvolil tuto cestu.

Minotaurka ukázala na sekeru, nyní zabalenou v kůži, a pak na Nerghana.

„Tohle je jiná sekera, než jakou běžně používáme v boji. Dvouhlavé sekery jsou posvátnými zbraněmi určenými pouze pro Souboj cti — o tom jsem ti už vyprávěl.“

Na to si pamatovala. Nerghan o tomto druhu souboje hovořil ve spojitosti s *Kodexem* a jejich zvykovým právem.

Una vycítila příležitost. Sáhla do tlumoku, který ležel vedle ní, a vyndala z něj Gurghanův useknutý roh.

Když ho Nerghan uviděl, ostře se nadechl. Věděl, že tenhle okamžik přijde — Una byla chytrá a dříve nebo později jí musely dojít všechny souvislosti. Nerghan jen doufal, že to bude spíš později... o dost později.

Dívka z rohu stáhla masivní ornamenty zdobený kroužek a podržela si ho na dlani. Velmi podobné kroužky nosil na rozích i Dragh, ale Nerghan o tomto druhu šperku doposud nemluvil a sám ho nenesil.

Váhal a ona to cítila. Stromy jí napověděly, že Nerghan má tajemství. Prozradily jí také, že ho velmi tíží a uleví se mu, pokud ho bude moct někomu svěřit.

„To jsou kroužky cti,“ řekl po chvíli neochotně. Vstal a začal připravovat ohniště. „Nosí je každý minotaur jako známku svých činů. Jako důkaz toho, že dodržuje a uznává tradice, že se neprovinil proti zákonu.“ Snažil se zaměstnat, aby nemusel Uně pohlédnout do tváře, a tak jejich skromné tábořiště brzy ozařovaly plameny.

„Já byl cti zbaven, takže své kroužky nosit nesmím,“ pokračoval, když ho dívka nepřestávala upřeně pozorovat. „Ale chci svoji čest získat zpátky, proto jsem zabil Dragha.“ Přistihl se, že se snaží sám sebe v jejích očích ospravedlnit. Ale nemá k tomu přece důvod. Una neví, co se stalo. I kdyby to věděla, proč by měl její názor něco znamenat?



Jenže znamenal. A on to věděl. Dostal se do bodu, kdy mu záleželo na mínění mláděte! Jediné živé duše, která s ním mohla sdílet jeho žal.

Místo toho, aby ho soudila, začala něco kreslit do hlíny u svých nohou. Nerghan jí nahlédl přes rameno a poznal znak malornů — kruh se dvěma svislými čarami. Una se ho pak dotkla na hrudi, v místě, kde měl i on vypálený podobný symbol.

„Byli to malornové.“ Po krátké odmlce dodal: „Když je všechny zabiju, získám zpět svou čest. Už zbývá jen jeden.“

V tu chvíli Una pochopila cíl jejich cesty. Došlo jí, co Nerghana tak zoufale žene kupředu.

Potěžkala v ruce Gurghanův šperk. Pak si přejela prstem po krku a zavrtěla hlavou.

„Ne, jeho jsem nezabil. Nemám na to právo — ale jen proto, že je to zbabělec. Ale kdysi mě hluboce, do krve urazil. Když tě někdo urazí tak jako on mě, neváhej — vyzvi ho na souboj nebo rovnou zaútoč. Protože bez rohů a kroužků cti nejsme nic.“

Listy nad jejich hlavami nespokojeně zašustily a pár se jich pomalu sneslo na zem. Una se dotkla svých nezdobných rohů a zamračila se.

*Nejsem nic.*

Nerghan náhle sáhl do tlumoku a vytáhl kožený řemínek. Ve světle plamenů se zalesklo zlato. Podal ho Uně. Ta s takřka posvátnou úctou sevřela v dlani jeho kroužky cti a prohlížela si je.

Na jednom z nich bylo v minotauřím jazyce vyryto jeho jméno a rod, z něhož pocházel. Na druhém byla kolem dokola řada symbolů, jimž nerozuměla.

„Tenhle říká, že jsem úspěšným lovcem,“ ukázal na jeden ze znaků. „A tenhle, že jsem si vysloužil čest ve svém prvním opravdovém souboji.“

Una šperk pootočila.

„Válečník — zúčastnil jsem se boje proti vpádu horalů.“

Nad následující dvojicí ornamentů na chvíli zaváhal, pak po nich přešel bříškem palce a Una poznala, že právě tyto symboly jsou příčinou jeho zármutku.

„Druh. Otec.“

Dívka naklonila zvědavě hlavu na stranu.

„Už nežijí.“

Zachmuřila se a pravou rukou si dvakrát poklepala na hrud.

„Jo, mně je to taky líto,“ zašeptal. A pak tiše zarecitoval:

*„V žalu, co v duši zůstává,  
v rubíny písně se hlatí,  
srdce-li křídla krvavá  
jaro nám úsměvem zlatí!“*

Una k němu natáhla ruku, aby mu vrátila kroužky. Pak ukázala na jeho rohy, v očích jasnou otázkou.

„Jak jsem o ně přišel?“

Přikývnutí.

Měla by to vědět. Jeho mlčení vůči ní nebylo spravedlivé. A tak jí to řekl.

Když skončil s vyprávěním, minotaurka na něj hleděla s doširoka otevřenýma očima.

Potřebovala mu říct, že podobný příběh má v hlavě, že si ho každý večer před spaním přeříkává jako modlitbu.

Příběh o ženě čekající na svého druha, jehož neprávem vyhnali z domova. Čekala na něj dlouhé roky a vychovávala jejich syna. Věřila, že se vrátí domů, až očistí své jméno.

Kde se ten příběh vzal? Vynořil se snad z koutů jejího podvědomí spolu s nějakou legendou, kterou jí Nerghan vyprávěl večer u ohně? A proč sám Nerghan se svým osudem působil jako hrdina některého ze svých vlastních příběhů o minotauri cti?

Snažila se něco říct, cokoliv. Nikdy v životě si nepřála promluvit víc než teď, ale svaly a hlasivky ji neposlouchaly. Dostala ze sebe akorát pár skřeků, za které se sama zastyděla. Získala si tím ale Nerghanovu pozornost. Všiml si, jak je rozrušená.

„To tě moje historika tolik vyvedla z míry?“ zeptal se se stopou hořkosti v hlase.

Una zuřivě zavrtěla hlavou. Ukázala na Nerghana a pak na sebe. Dotkla se svého ucha.

„Ano, vím, že jsi mě slyšela. Proto jsem to také vyprávěl.“

Una si frustrovaně odfrkla. Kde byl šepot ve větvích, který by Nerghanovi napověděl, co se mu snažila říct, když ho zrovna tak zoufale potřebovala? Opět se dotkla ucha, zavrtěla hlavou a naznačila pohyb ústy.

Nerghanovi chvíli trvalo, než mu význam jejího sdělení došel. „Tohle není poprvé, co jsi něco takového slyšela.“

Přikývnutí.

Pohlédl na mladou minotaurku, na její oči třpytící se zlatavými tečkami, jak skrze ni proudila moc bohyně Tyrinae.

„Kdes k takovému příběhu přišla?“

Pokřčila rameny a pak si přiložila prsty na spánek.

„Vzpomněla sis na něj?“

Po krátkém zaváhání přikývla.